

Sygn. akt II CZ 19/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

w sprawie z powództwa H. K.
przeciwko R. M.
o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 27 maja 2015 r.,
zażalenia powoda
na wyrok Sądu Apelacyjnego
z dnia 23 października 2014 r.,

**oddala zażalenie, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego orzeczeniu kończącemu
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 października 2014 r. Sąd Apelacyjny, na skutek apelacji pozwanego R. M. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie z powództwa H. K. o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G. wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania. Z powołaniem się na naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 386 § 4 k.p.c. powód zaskarżył ten wyrok zażaleniem, wnosząc o jego uchylenie z uwzględnieniem kosztów postępowania zażaleniowego. Jako przyczynę zaskarżenia podał niezgodzenie się z uzasadnieniem uchylenia wyroku Sądu Okręgowego przez przyjęcie, iż Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy. W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o jego oddalenie z zasądzeniem kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 386 § 4 k.p.c. sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania tylko w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Należy więc rozpatrzyć, czy w niniejszej sprawie zostały spełnione przesłanki z tego przepisu.

Obowiązująca zasada apelacji pełnej wymaga od sądu drugiej instancji dokonania analizy całej sprawy od nowa, z uwzględnieniem zakresu apelacji. Jeżeli więc stan sprawy tego wymaga, to powinno zostać przeprowadzone uzupełniające postępowanie dowodowe i na podstawie całości zebranego materiału dowodowego i poddaniu go ocenie przez sąd drugiej instancji, wydane rozstrzygnięcie kończące postępowanie w sprawie. Taki obowiązek nie spoczywa jednak na sądzie drugiej instancji, jeśli sąd pierwszo-instancyjny nie rozpoznał istoty sprawy, a potrzeba uzupełnienia dowodów jest tak obszerna, że postępowanie przed sądem w wyniku wniesionej apelacji zmieniłoby się w zastąpienie sądu pierwszej instancji. W rozpoznawanej sprawie Sąd Apelacyjny dokonał bardzo wnikliwej analizy wyroku Sądu Okręgowego i szczegółowo wykazał, jakie uchybienia dowodowe i w jakim zakresie nastąpiły przy wydaniu wyroku zaskarżonego apelacją. Wskazał również, jakich czynności i w jakim zakresie winien dokonać Sąd Okręgowy ponownie rozpoznając sprawę.

Z powołaniem się na orzecznictwo (por. przywołane wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1998 r., II CKN 897/97, OSNC 2000, nr 1, poz. 22 oraz z dnia 17 listopada 1999 r., III CKN 450/98, OSNC 2000, nr 5, poz. 97) Sąd Apelacyjny starannie wykazał, że Sąd pierwszej instancji zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania pozwu i czym się to wyraziło oraz, że nastąpiło pominięcie merytorycznych zarzutów pozwanego. Sąd Apelacyjny rozważył również przesłanki określone przez art. 386 § 4 k.p.c. i prawidłowo uzasadnił spełnienie tych przesłanek w rozpoznawanej sprawie. Odniesienie się do tych przesłanek na gruncie okoliczności tej sprawy zawiera również odpowiedź pozwanego na zażalenie. W każdym razie zasada pełnej apelacji nie może prowadzić do tak szerokiego przeprowadzenia postępowania w zakresie istoty rozpoznawanej sprawy, że wyrokowanie przez sąd odwoławczy stałoby się w efekcie jednoinstancyjne.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. należało zażalenie oddalić, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie (art. 108 § 2 w związku z art. 391 § 1, art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c.).